

Sorular ve Cevaplar

Soru-1: Müslüman bir avukatın, servetinin bir kısmını yada tamamını köpek bakım kurumu veya gece kulübü gibi bazıları garip olan yada haram olması muhtemel kurumlara vasiyet eden gayrimüslim bir müşterinin vasiyetini İngiliz kanununa göre yazması caiz midir?

Cevap-1: 1- Şayet kafir olan vasiyet sahibi ile Müslüman avukat arasındaki muamele, ücretli Müslüman bir katibe yazdırması gibi kafirin vasiyetinin yazılması için bir kiralama muamelesi olursa bu, vasiyeti yazma karşılığında bir icar akdi olur. Dolayısıyla avukat, kafirin kendisine yazdırdığı vasiyeti yazabilir, ardından bunun ücretini alabilir, bundan sonra avukatın vasiyet mevzusu ile bir ilişkisi yoktur...

Şayet durum böyleyse, vasiyetin içerisinde İslam akidesine aykırı herhangi bir şeyin zikredilmemesi şartıyla bu caizdir. Çünkü İslam akidesine aykırı bir şeyin yazılması bu şeyi telaffuz etme hükmünü alır ki bu caiz değildir.

Buna rağmen içerisinde İslam hükümlerine aykırı hükümler olduğu sürece vasiyetin yazılmaması daha evladır. Bu da kafirin vasiyetinde geçen bu hükümlere rıza gösterme şüphesinden kaçınmak içindir.

2- Şayet vasiyet sahibi ile avukat arasında olan muamele, bir vekalet muamelesi olursa; yani vasiyet sahibinin vekili olan avukat, vasiyeti uygular... ve ilgili kişilerle bağlantı kurup vasiyet hakkında onları bilgilendirir ve vasiyet sahibinin vekili olarak vasiyeti uygularsa; bu caiz değildir. Çünkü bu durumda Müslümanın iman ettiği İslami şeri hükümlere muhalif olan bir vasiyeti uygulamış olur...

Soru-2: *Birçok neşriyatlarımızda ve kitaplarımızda ister aynı isterse (altın ve gümüş) destekli kağıt para olsun para hususunda onun altın ve gümüş olacağını zikrettik. Zira Şeyh Abdülkadîm Zellum [Rahimehullah]'ın el-Emvâl kitabında aynı mevzu hakkında şöyle geçmiştir: "Devlet; altın, gümüş ve temel para birimi altın olduğu sürece uygun olan herhangi başka bir madeni kullanabilir." O halde devlet, altın ve gümüşün yanı sıra platin yada elmas ve benzerleri gibi değerli maden (karşılığı olan) destekli parayı kullanabilir mi?*

Cevap-2: İslam'da para, doğrudan altın ve gümüş veya Beyt-ul Mâl'de altın ve gümüş karşılığı olması şartıyla kağıt para gibi diğer araçların kullanılmasıdır.

El-Emvâl kitabında zikredildiği üzere önemsiz şeyler için bakır gibi ucuz madenler kullanılabilir. Çünkü önemsiz şeyler için altın veya gümüş birimlerinin basılması durumunda bunların ağırlıkları çok hafif olacağından kullanılması güç ve tedavüle de uygun olmayacaktır. Bu nedenle ya bakır gibi daha ucuz madenler basılır yada hafif ağırlıkta olan altın ve gümüş ile büyük orandaki ucuz maden karıştırılır ki karışım, çok ucuz olan şeyleri satın almak için tedavüle uygun ağırlıkta olsun.

El-Emvâl kitabında şöyle geçmektedir:

"...Daha düşük değerdeki eşyaların alım satımında kullanılmak üzere devletin, bu miktardan daha küçük ağırlıklarda gümüş para bastırması mümkündür. Ancak bu birimlerin gümüş olarak ağırlıklarının, çok hafif olması ve saf gümüşten basılmış olmaları nedeniyle bunlarla işlem yapabilmenin zor olabileceğinden, birimin içerisindeki gümüş ağırlığının açıkça olması koşuluyla herhangi bir sahtekarlığı engelleyecek şekilde bu birimlerin içerisine diğer değersiz madenlerden belli oranlarda ilave yapılabilir.

Böylece Müslümanlar da altın ve gümüş sistemini, yani çift maden sistemini uygulamışlardır. Abbasilerin son dönemleri ile Mısır'daki Atabek zamanında Müslümanlar, değeri az olan şeylerin

alınmasında ve satılmasında kullanmak üzere, altın ve gümüşün yanında azda olsa zati bir değerinin bulunmasından dolayı bakırdan paralar bastırıldılar. Ancak bunlar altın ve gümüş yerine kullanılmamaktaydı. Bunların yalnızca bakır olarak belli değerleri vardı. Yani değeri çok ucuz olan şeyleri alabilmek içindi..."

Hakeza altın ve gümüşün dışında kullanılan madeni paralar, genellikle ucuz türden olmaktadır. Ancak tedavülde altın ve gümüşten daha yüksek değerde olan madeni paralar kullanılmaz. Çünkü mevzu, tedavül için uygun ağırlığı gerektiren önemsiz şeyler hakkındadır. Altın ve gümüşten olması halinde çok hafif olur. Bu durumda kullanmaya uygun ağırlıkta olması için ucuz maden kullanılmalıdır. Bu ise tedavülde pahalı bir madenin kullanılmasıyla olmaz.

Platin veya elmas gibi değerli mücevherattan olan altın ve gümüşten daha pahalı madenlerin şeri para olarak edinilmesinin cevazı hakkında olana gelince; bu caiz değildir. Çünkü şeri delillere göre paranın altın ve gümüş olduğu bilinmektedir. Dolayısıyla altın ve gümüşten daha pahalı olsa bile Beyt-ul Mâl'de başka bir madenin karşılığının bulunması caiz değildir. Çünkü şeri hükümlere göre nakdi karşılık altın ve gümüştür. Bunun dışındaki madenler ise sadece emtialardan bir emtiadır.

H. 19 Şevval 1431

M. 28 Eylül 2010